

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central, judecător – N. Costăș

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți, judecători – S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu

DECIZIE

06 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând recursul declarat de SRL „Igan-Grup”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ÎM „Asociația piețelor din Bălți” către SRL „Igan-Grup” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 28 august 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Igan-Grup” împotriva hotărârii din 15 aprilie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă,

c o n s t a ță :

La 18 octombrie 2018, ÎM „Asociația piețelor din Bălți” a formulat o cerere de chemare în judecată către SRL „Igan-Grup”, solicitând încasarea datoriei în mărime de 7490,36 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 15 aprilie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, cererea de chemare în judecată înaintată de ÎM „Asociația piețelor din Bălți” a fost admisă integral.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 04 mai 2019, SRL „Igan-Grup” a declarat apel, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 05 august 2019 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de SRL „Igan-Grup”, fiindu-i acordat termen apelantului pentru prezentarea și înregistrarea la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelaria) a Curții de Apel Bălți a cererii de apel motivate până la data de 26 august 2019, inclusiv.

Prin încheierea din 28 august 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Igan-Grup” împotriva hotărârii din 15 aprilie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

La 13 septembrie 2019, SRL „Igan-Grup” a contestat cu recurs încheierea din 28

august 2019 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea cererii de recurs a indicat că încheierea instanței de apel urmează a fi casată, dat fiind faptul că apelantul a înlăturat în termen neajunsurile specificate în încheierea din 05 august 2019 a Curții de Apel Bălți, iar instanța de apel neîntemeiat a ajuns la concluzia de a restitui cererea de apel.

Astfel, recurenta a solicitat casarea încheierii din 28 august 2019 a Curții de Apel Bălți, cu remiterea cauzei pentru examinarea cererii de apel în instanța de apel.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SRL „Igan-Grup” este întemeiat și necesită a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea din 28 august 2019 a Curții de Apel Bălți a fost expediată recurente prin poștă la 29 august 2019 (f.d. 114), fiind recepționată la 03 septembrie 2019 (f.d. 116). Dat fiind faptul că recursul a fost înregistrat la 13 septembrie 2019, Colegiul consideră că acesta a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că prin încheierea 05 august 2019 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de SRL „Igan-Grup”, fiindu-i acordat termen apelantului pentru prezentarea și înregistrarea la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelaria) a Curții de Apel Bălți a cererii de apel motivate până la data de 26 august 2019, inclusiv.

Iar prin încheierea din 28 august 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Igan-Grup” împotriva hotărârii din 15 aprilie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea, dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

La fel, Colegiul reține că actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel și de a prezenta apelul în corespundere cu prevederile art. 364 și 365 din Codul de

procedură civilă, iar nerealizarea acestei sarcini procedurale denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

Colegiul relevă că, potrivit art. 61 din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Analiza situației de fapt și de drept atestă faptul că actul de discreție al instanței de apel, prin care s-a restituit cererea de apel, este unul neîntemeiat și urmează a fi casat, cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel. În această ordine de idei, este de menționat faptul că instanța de apel a ignorat faptul că la 28 august 2019, ora 08.40, SRL „Igan-Grup” a înregistrat cererea de apel motivată (f.d. 106-113), înlăturând, astfel, neajunsurile specificate în încheierea instanței de apel din 05 august 2019.

Cu referire la cele menționate supra, Colegiul consideră pripită soluția Curții de Apel Bălți de a restitui cererea de apel, făcând trimitere la termenul indicat de instanță (26 august 2019, inclusiv), or, data de 26 august 2019 a fost declarată zi de odihnă prin Hotărârea Guvernului nr. 1163 din 28 noiembrie 2018 cu privire la transferul unor zile de odihnă în anul 2019. Astfel, potrivit pct. 1 din hotărârea menționată, zilele de 30 aprilie, 10 mai și 26 august 2019 se consideră zile de odihnă, iar zilele de 13 aprilie, 18 mai și 17 august 2019 – zile lucrătoare.

În conformitate cu prevederile art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

Astfel, ultima zi în care apelanta a fost în drept să depună cererea de apel motivată, a fost ziua de 28 august 2019, dat fiind faptul că ziua de 26 august 2019 a fost declarată zi de odihnă prin Hotărârea Guvernului nr. 1163 din 28 noiembrie 2018, iar în ziua de 27 august 2019 a fost sărbătorită Ziua Independenței, potrivit prevederilor art. 111 alin. (1) lit. h) din Codul muncii. În așa mod, înregistrând cererea de apel motivată la 28 august 2019, ora 08.40, apelanta a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel.

În circumstanțele constatate și ținând cont de prevederile normelor citate, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel a dat dovadă de un formalism excesiv, iar apelantei i-au fost lezate drepturile procedurale prevăzute de art. 56 din Codul de procedură civilă, fiind lipsită de posibilitatea de a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime. Colegiul reiterează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inherent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

În cazul Airey vs. Irlanda Curtea a arătat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Este de menționat că, potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la

justiție, însă, totodată, instanța de judecată trebuie să mențină echilibrul între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

În circumstanțele enunțate și având în vedere faptul că s-au constatat într-o manieră certă omisiuni judiciare care nu pot fi corectate în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral încheierea din 28 august 2019 a Curții de Apel Bălți și de a restitui cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți la etapa primirii cererii de apel. La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de SRL „Igan-Grup”.

Se casează încheierea 28 august 2019 a Curții de Apel Bălți, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ÎM „Asociația piețelor din Bălți” către SRL „Igan-Grup” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Ala Cobăneanu,

Judecătorii

Dumitru Mardari,

Svetlana Filincova